

ACTA
PROCÉS PARTICIPATIU DE RENOVACIÓ DEL COMPROMÍS CIUTADÀ PER LA
SOSTENIBILITAT 2024-2034
Sessió participativa virtual 2

Data: 1 de febrer de 2024

Hora: 17h-18:30h

Lloc: Virtual, plataforma Zoom

Objectiu de la sessió: Presentar l'esborrany inicial del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2024-2034, el procés participatiu i els diferents espais de participació habilitats, així com recollir aportacions de les persones participants a incorporar al text.

Antecedents: Anteriorment a aquesta sessió s'ha realitzat la posada en marxa del procés a una sessió ordinària del Consell Ciutadà per la Sostenibilitat, el dia 17 de gener de 2024. A partir d'aquell dia s'ha obert a l'espai específic del procés del Decidim.barcelona un apartat per fer esmenes a l'esborrany del document del Compromís.

Ordre del dia

1. Benvinguda i recordatori de funcionament de la plataforma Zoom, a càrrec de Marta Cuixart, secretària del Consell Ciutadà per la Sostenibilitat.
2. Presentació del document de l'Aliança per una Barcelona+Sostenible 2024-2034, a càrrec d'Imma Ventayol, directora de l'Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat.
3. Explicació del procés participatiu, de l'espai del Decidim.barcelona i de la dinàmica de la sessió, a càrrec de Jèssica Pujol, tècnica de Participació de l'Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge.
4. Distribució dels grups de treball i debat, a càrrec de l'equip de dinamitzadors de Sostenibilitat i Participació.
5. Avaluació i tancament de la sessió, a càrrec de l'equip de dinamitzadors de Sostenibilitat i Participació.

Assistents: 29 persones, 16 dones i 13 homes

En representació d'entitats i organitzacions:

1. Servei d'Educació Ambiental Gencat
2. Som Energia
3. Calaix de Cultura
4. Col·legi de Biòlegs de Catalunya
5. FAVB
6. Gixsu
7. Science for change
8. Cri
9. Escola Virolai
10. Plastic Attack Barcelona
11. Atta Permacultura
12. Projecte Jardí Fènix
13. Associació Vida Sana
14. ASPCAT

15. FiT
16. GRAIN
17. Barcelona en Comú
18. 2 persones a títol individual

Personal municipal:

1. Irma Ventayol, directora de l'Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat
2. Marta Cuixart, secretària del Consell Ciutadà per la Sostenibilitat
3. Jèssica Pujol, tècnica de Participació de l'Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge
4. Maria Lázaro, tècnica de la Secretaria Barcelona + Sostenible
5. Martí Micó, tècnic de la Secretaria Barcelona + Sostenible
6. Marta Romaní, tècnica de la Secretaria Barcelona + Sostenible

Metodologia i dinàmica de treball

La sessió s'ha organitzat en dos moments diferenciats:

1. Un primer moment de plenari en què es dona la benvinguda, s'expliquen les funcions de la plataforma Zoom, i es contextualitzen l'esborrany del document de l'Aliança per una Barcelona+Sostenible 2024-2034 i el procés participatiu.
2. Un segon moment en què es treballa en 2 grups, cadascun corresponent a cinc àmbits d'actuació prioritària identificats al document del Compromís. Aquests grups estan dinamitzats per una persona de l'equip de Sostenibilitat o Participació i compten amb la participació d'una desena de persones.

S'estructura el temps de cada grup en fins a quatre moments: es presenten (1) els àmbits d'actuació prioritària, (2) els compromisos als quals arribem les persones signants, (3) els projectes col·laboratius per abordar els reptes i (4) què reclamem a les institucions. Per cadascun d'aquests moments l'equip de dinamitzadores planteja una sèrie de preguntes per elaborar aportacions i complementar l'esborrany del document. També es recullen els dubtes i preguntes que no es poden respondre als grups, i que es responen en aquest informe.

Resum dels resultats dels grups de treball

Es diferencia entre *esmenes*, que són aquelles aportacions que es fan directament sobre el text de l'esborrany del Compromís, i *propostes*, que són aquells comentaris més generals a tenir en compte per incorporar al text, sense un format estrictament definit. El text de les esmenes es ressalta en color vermell.

ÀMBITS	Emergència climàtica + Accés a l'habitatge + Mobilitat segura, sostenible i saludable + Model energètic + Model cultural i educatiu
ORGANITZACIONS PARTICIPANTS (9)	Escola Virolai, Servei d'Educació Ambiental Gencat, Som Energia, Calaix de Cultura, Col·legi de Biòlegs de Catalunya, FAVB, Gixsu, Science for change, Cri, i una persona a títol individual.
	<p><u>Àmbits d'actuació prioritària:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • L'emergència climàtica • Esmena: La temperatura mitjana anual a Barcelona ha augmentat 2°C entre 1780 i 2022. Segons el sisè informe de

**ESMENES AL
TEXT**

l'IPCC és viable reduir les emissions de CO2 a la meitat per al 2030, però ens alerten que la finestra d'oportunitat s'està tancant: és ara o mai.

- **Proposta:** Cercar la coherència del redactat amb l'objectiu que s'ha marcat Barcelona de reduir les emissions de CO2 el 80% per al 2030, en el marc de la Missió Europea de Ciutats "Net Zero".
- **Proposta:** Afegir els conceptes i termes d'adaptació i mitigació.
- **Proposta:** Incorporar el concepte i terme de justícia climàtica.

- **Pèrdua de biodiversitat**

- **Esmena:** Barcelona ha de protegir el medi terrestre, fluvial i marí per fer front a la pèrdua de biodiversitat, augmentar el verd de la ciutat **assolint la ràtio de superfície de verd/habitant recomanat per l'OMS**, i millorar els seus serveis socioambientals. A més, s'ha d'abordar conjuntament amb el canvi climàtic, perquè tots dos reptes es retroalimenten.

- **Tancament del cicle de l'aigua**

- **Proposta:** Reduir el consum d'aigua però garantint l'accés a l'aigua necessària a tothom, particularment a les persones en situació de pobresa i vulnerabilitat.
- **Proposta:** Controlar l'impacte que té el turisme en el consum d'aigua

- **Model energètic**

- **Esmena:** Per assolir els objectius per fer front a l'emergència climàtica, és imprescindible accelerar la transició cap a un model d'estalvi energètic, més eficiència i generació renovable i local, amb prioritat per l'autogeneració i l'autoconsum: **només un 9,6% de l'energia consumida prové de fonts renovables. D'altra banda, el 24% de la població de Barcelona pateix pobresa energètica. Cal més energia local i renovable, garantint alhora l'accés a l'energia a la població més vulnerable.**
- **Proposta:** Destacar el consum energètic dels edificis. Considerar l'edificació amb criteris bioclimàtics i la rehabilitació dels edificis com a acció prioritària.

- **Model cultural i educatiu**

- **Proposta:** Barcelona compta amb una àmplia xarxa d'equipaments municipals de proximitat que són uns grans aliats per transmetre aquest missatge a la ciutadania.
- **Proposta:** Fer referència a la importància del sistema educatiu formal en totes les seves etapes. Focalitzar-ho en el valor de les comunitats educatives (incloent les famílies).
- **Proposta:** Fer referència a les universitats en el seus rols de formació, recerca, transferència i aplicació del coneixement. Fer referència a la formació de professionals i particularment dels docents i PAS.
- **Proposta:** Esmentar la importància de l'educació no formal i

	<p>en particular el lleure educatiu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proposta: Incloure el terme d'educació ambiental. <p><u>Reclamem:</u> En l'apartat 3, Coherència en l'acció municipal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proposta: Adaptar les ordenances municipals en coherència amb el repte climàtic. En concret, l'ordenança sobre protecció de patrimoni arquitectònic és massa restrictiva; posa entrebancs i dificulta les instal·lacions d'energia solar. • Proposta: Posicionament de l'Ajuntament en contra de l'ampliació de l'aeroport, en coherència amb els compromisos municipals de reducció d'emissions de GEH i en línia amb el posicionament del Plenari del Consell Ciutadà la Sostenibilitat en contra d'aquesta ampliació. • Proposta: Tractar el tema del turisme de manera integral, regulant i reduint l'impacte que aquest sector té en el consum d'aigua, en les emissions de GEH, en la contaminació, els efectes de la turistificació... <p>En l'apartat 13, Fer seguiment:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proposta: Establir els mecanismes a través dels quals ens obliguem a complir els compromisos acordats, tant pel que fa a les organitzacions i persones signants com a l'administració.
--	--

ÀMBITS	Pèrdua de Biodiversitat + Salut planetària i de les persones + Model alimentari + Model de producció i consum + Tancament del cicle de l'aigua
ORGANITZACIONS PARTICIPANTS (8)	Plastic Attack Barcelona, Atta Permacultura, Projecte Jardí Fènix, Associació Vida Sana, ASPCAT (Agència de Salut Pública de Catalunya), FIT (Formació i Treball), GRAIN, Barcelona en Comú Grup Ecologia
ESMENES I PROPOSTES AL TEXT	<p><u>Àmbits d'actuació prioritària:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • La pèrdua de la biodiversitat • Esmena: Barcelona ha de protegir el medi terrestre, fluvial, marí i aeri per fer front a la pèrdua de biodiversitat, augmentar el verd i la fauna de la ciutat amb espècies autòctones i millorar els seus serveis socioambientals. A més, s'ha d'abordar conjuntament amb el canvi climàtic, perquè tots dos reptes es retroalimenten. • Proposta: Cal integrar els hàbitats dels humans amb els hàbitats dels animals, per tant, és necessària una reflexió profunda en com encarem l'arquitectura i l'urbanisme. • La salut planetària i de les persones • Proposta: Es demana que es reformuli el compromís perquè el consideren massa genèric i confús, per una banda es parla

	<p>de salut planetària i només es fa referència a la qualitat de l'aire. Què vol dir exactament salut planetària? És massa general.</p> <ul style="list-style-type: none">• El model alimentari• Proposta: Hauria d'assenyalar-se que tenim molt poca sobirania alimentària i ens manquen normatives que permetin i afavoreixin les activitats que van en aquesta línia, com horts urbans, entre d'altres. En aquest sentit, es demana reformular el text d'aquest àmbit d'actuació prioritària agafant com a base el text que apareix a l'Estratègia d'Alimentació Sostenible Barcelona 2030: resum executiu pàg.8: https://www.alimentaciosostenible.barcelona/sites/default/files/2023-06/EstrategiadAlimentacioSostenible_bcn.pdf <i>“El sistema alimentari agroindustrial, intensiu i globalitzat ha permès una era limitada d'abundància alimentària que sovint ha descuidat la salut de les persones, les economies locals i el planeta, i ara genera reptes existencials de futur als quals hem de donar resposta de forma urgent. Tanmateix, per abordar els reptes del sistema alimentari dominant no n'hi ha prou amb abordatges sectorials sinó que necessitem un abordatge sistèmic a través de polítiques i estratègies alimentàries transversals que ens permetin veure i donar solucions al conjunt de problemàtiques implicades. Nombroses ciutats i territoris del món, inclosa la ciutat de Barcelona i la seva metròpolis, desitgen repensar, transformar i reapropiar-se de la seva alimentació. Això suposa revertir les tendències globalitzadores de l'alimentació impulsades, en gran mesura, per tractats comercials internacionals que conceben l'alimentació com una mera mercaderia, i apostar per unes cadenes més curtes, justes i equilibrades, per la proximitat, pel comerç, la restauració i la pagesia del nostre territori, i també per la sostenibilitat ecològica del sector primari i de tot el sistema alimentari.”</i>• El model de producció i consum• Proposta: Es demana incorporar d'alguna manera la importància de la reducció dels residus, sobretot dels envasos d'un sol ús.• Proposta: Afegir d'alguna manera l'economia social i solidària. <p><u>Reptes col·laboratius:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Tancament del cicle de l'aigua• Proposta: Cal afegir un repte que vagi més enllà de la nova cultura de l'aigua, un repte col·laboratiu de com ataquem la sequera. <p><u>Reclamem:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Proposta: Cal que les polítiques municipals siguin més coherents, per exemple, no pot ser que es vulguin aplicar mesures de millora de la biodiversitat i després ens trobem que es donen llicències com el de Natura Encesa, que va en contra d'aquest foment de la biodiversitat. O el mateix amb la
--	--

	ZBE i els episodis de contaminació, al final l'únic que es fa es posar un cartell que informa que estem en episodi de contaminació, i no es fa res amb les emissions del port o del aeroport.
PREGUNTES	El model de producció i consum: demanen més informació sobre la dada de les 20T de materials per any per habitant, a què es refereix quan parlen de materials? <i>R: És el càlcul de tots els materials consumits a Espanya per any inclosos els importats i els produïts domèsticament, dividit pel nombre d'habitants.</i> <i>La font de les dades és EXIOBASE 3 https://www.exiobase.eu/</i>

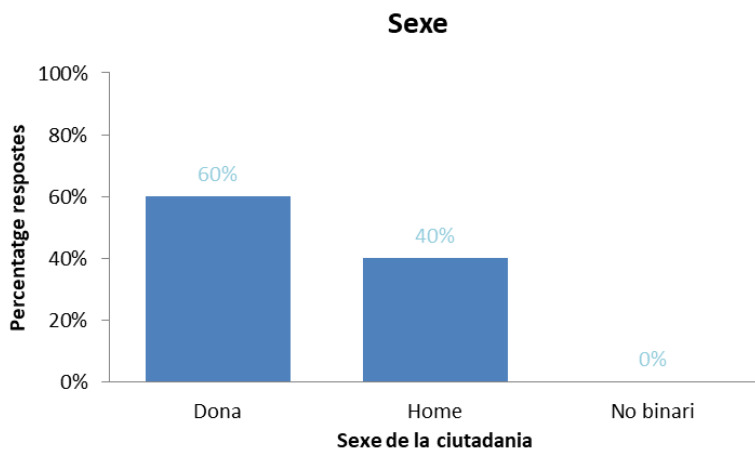
Sense més aportacions, la sessió conclou a les 18:30h.

Avaluació:

L'avaluació que es presenta a continuació té en compte les respostes de les dues sessions de treball, tant del 31 de gener com de l'1 de febrer.

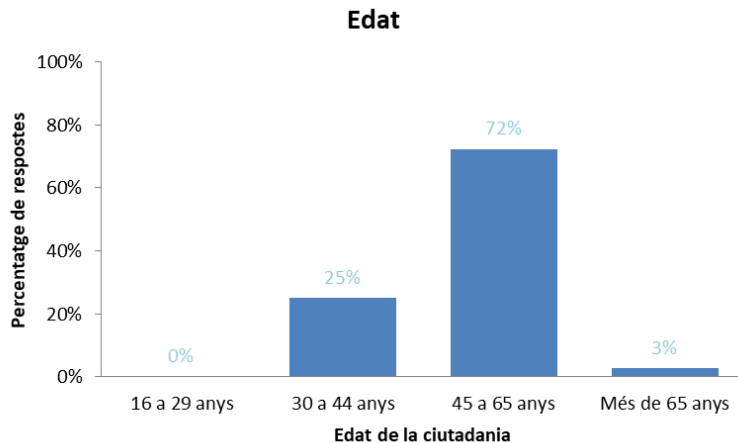
El **qüestionari** ha estat **respost per 37 persones**, del total de 80 persones que van participar a les dues sessions. Per tant, **l'índex de resposta ha estat del 46,25%**.

La distribució de les enquestades ha estat desigual, amb un 60% de dones i un 40% d'homes.

Base: 37 respostes

L'edat de les enquestades es distribueix de manera desigual, amb major presència de persones d'entre 45 a 65 anys, el 72%. No ha participat el qüestionari cap persona menor de 30 anys.

Base: 37 respostes

Altres observacions sobre el perfil de les enquestades són:

- La major part són nascudes a Catalunya (89%).
- La major part forma part d'una entitat o organització (85%).
- La meitat (47%) han format part d'altres processos participatius.
- El 3% forma part de la Comissió de Seguiment del procés participatiu, que en aquest cas és la Comissió Permanent del Consell Ciutadà per la Sostenibilitat (formada per 18 entitats).

A continuació es detallen una sèrie de valors que s'han recollit sobre diferents aspectes de funcionament i organització de les sessions de treball. Les opinions es recullen en una escala de l'1 al 5, on 1 és "Gens d'acord" i 5 és "Molt d'acord".

Participació

- El 98% de les enquestades està bastant o molt d'acord que hi ha tingut l'oportunitat de manifestar còmodament les seves opinions.
- El 92% de les enquestades està bastant o molt d'acord que el debat ha recollit opinions diverses i plurals.
- El 58% de les enquestades està bastant o molt d'acord que el debat generat impactarà en la presa de decisions. Un 33% adicional s'ha posicionat de manera neutra.
- El 69% de les enquestades està bastant o molt d'acord que el seu coneixement de l'àmbit ha augmentat fruit del debat.

Organització

- El 95% de les enquestades està bastant o molt d'acord que la plataforma utilitzada per a la sessió, que ha estat Zoom, és adequada (accessible, intuïtiva).
- El 92% de les enquestades està bastant o molt d'acord que l'horari de la sessió és adequat per conciliar la vida personal/familiar/laboral.
- El 100% de les enquestades està bastant o molt d'acord que el format online de la sessió és adequat per conciliar la vida personal/familiar/laboral.
- El 79% de les enquestades està bastant o molt d'acord que els objectius de la sessió han estat exposats prèviament amb claredat.
- El 90% de les enquestades està bastant o molt d'acord que la informació tècnica facilitada en l'exposició inicial ha estat entenedora.

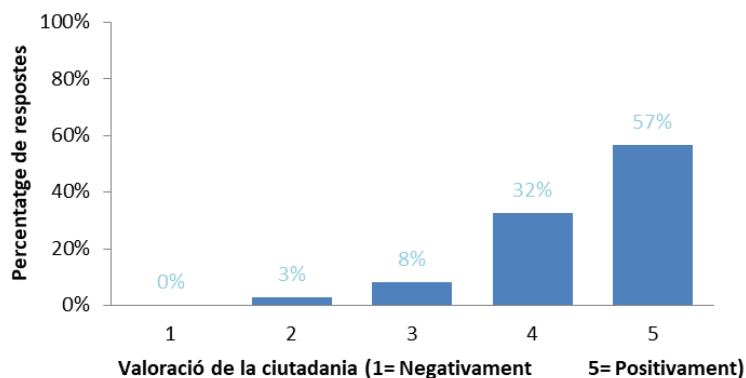
- El 92% de les enquestades està bastant o molt d'acord que la dinàmica de treball ha estat adient per a la generació del debat.

En relació amb els serveis oferts a la sessió, només una de les enquestades ha trobat a faltar acompanyament en l'ús de la plataforma online.

Els tres mitjans més habituals a l'hora d'assabentar-se de la sessió, segons les respostes de les enquestades, han estat el butlletí de la Xarxa Barcelona+Sostenible, la plataforma Decidim.barcelona i la web municipal.

En relació amb la **valoració del conjunt de la sessió**, ha estat generalment positiva, assolint una puntuació mitjana de **4,4 sobre 5 punts**.

Valoració del conjunt de la sessió

Base: 37 respostes

Per últim, s'ha habilitat un espai perquè les participants indiquessin què millorarien del procés participatiu. Es recullen les aportacions a continuació:

- Hem trobat a faltar la participació en la sessió. Preparar alguna dinamització que doni peu a una participació més generalitzada.
- No m'ha quedat clara la incidència real del procés a la realitat més que una declaració d'intencions, i fomentar algun projecte. Tampoc la profunditat dels compromisos, i com es traslladarà el que surti del procés a altres esferes, sobretot les que fan actuacions que dificulten (o fins i tot contradiuen) l'assoliment dels objectius marcats.
- Explicar millor quins són els objectius de la sessió.
- Crec que hem de començar a prendre decisions per estalviar l'aigua. com reutilitzar-la i s'ha de començar a dur a terme aviat. S'haurien de destinar més diners perquè serveis públics podem reutilitzar l'aigua.
- Més participació.
- Temes massa amplis per sala.
- Potser es podrien convocar més sessions participatives i arribar a persones que no han pogut participar a les que s'han organitzat per motius diversos: solapament de feina, conciliació familiar, agendes personals... Però com que es poden complementar les aportacions a través de la plataforma DECIDIM, crec que està bé així.
- Hagués utilitzat una pissarra virtual per poder visualitzar els diferents àmbits a treballar en cada grup, i no només l'àmbit que es compartia en la pantalla. Això,

hagués permès potser que es fessin anotacions en altres àmbits que no ha donat temps a treballar.

- Hagués compartit el text del compromís amb els participants, encara que fos enviant un enllaç, per poder pensar i fer aportacions.
- Molt bona feina per part de la Marta Cuixart alhora de sintetitzar i recollir les aportacions i comentaris dels participants, i traslladar a propostes del text.